

Ohje yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajalle esiopetuksen järjestämisestä

ESIOPETUS YKSITYISISSÄ TOIMIPISTEISSÄ

Lapsen tulee osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena. Vastuu lapsen osallistumisesta on huoltajalla.

Esiopetuksen tehtävänä on yhteistyössä kotien kanssa tukea Helsingissä asuvien lasten yksilöllistä ja yhteisöllistä kehitystä, oppimisen halua ja iloa sekä tervettä itsetuntoa. Esiopetus on suunnitelmallista kasvatusta ja opetusta, joka liittyy kiinteästi sekä varhaiskasvatukseen että perusopetukseen. Esiopetuksessa luodaan hyvä pohja lapsen elinikäiselle oppimiselle.

Esiopetuksen työtavoissa otetaan huomioon lapsen kokonaisvaltainen tapa oppia ja toimia vuorovaikutuksessa toisten lasten ja aikuisten kanssa. Esiopetuksen oppimisympäristö mahdollistaa lapselle leikin, sadun, taiteen, seikkailun sekä yhdessä oppimisen ja toimimisen riemun.

Kunta voi tuottaa esiopetuspalvelut itse tai hankkia ne muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään lain mukaisesti. Tähän ohjeeseen on koottu keskeisimmät esiopetuksen järjestämistä Helsingissä määrittävät periaatteet, lait ja asetukset yksityisen palveluntuottajan näkökulmasta.

Asiakirjan liitteenä on lomake, jolla yksityinen palveluntuottaja voi hakea esiopetusta antavaksi toimipisteeksi.

Esiopetuksen järjestäminen

Esiopetuksen järjestäjää velvoittavat perusopetuslaissa olevat esiopetusta koskevat säännökset. Päiväkodissa annettavaan esiopetukseen sovelletaan myös varhaiskasvatuslakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä.

Helsingissä perusopetuslain mukaista maksutonta esiopetusta voivat kunnan lisäksi järjestää Helsingin alueella sijaitsevat yksityiset koulut, päiväkodit tai muut julkisen palvelun tuottajat, jotka kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto hyväksyy toimintakausittain esiopetuksen järjestämispaikaksi.

Maksuton esiopetus

- Esiopetus, opetusmateriaali, aterioiden ja tapaturmien hoito ovat esiopetuksessa olevalle lapselle maksuttomia.
- Yksityisen palvelun tuottajan tulee vakuuttaa lapset esiopetuksen osalta.
- Helsingissä yksityisen esiopetuksen ostohinnasta päätetään toimintakausittain. Toimintakautena 2020 – 2021 se on 470 euroa kuukaudessa.
- Esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksessa olevien lasten osalta tuottaja perii itse määrittelemänsä maksun esiopetuksen lisäksi tarjottavasta täydentävästä varhaiskasvatuksesta.

Esiopetuksen lisäksi yksityiseen päivähoitoon myönnettävä yksityisen hoidon tuki.

Jos lapsi on esiopetuksen lisäksi esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa, yksityisen hoidon tuen hoitoraha on 63,38 euroa kalenterikuukaudessa. Tulosidonnainen hoitolisä puolittuu esiopetusvuonna. Jos perhe saa hoitolisää, maksetaan lisäksi lapsikohtaista Helsinki-lisää 60 e/kk. (Laki lasten kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996).

Toiminta-aika

- Esiopetuksen laajuus on vähintään 700 tuntia toimintavuodessa. Helsingissä esiopetuksen toimintapäiviä on enintään 190 ja esiopetusta annetaan enintään 760 tuntia toimintavuodessa.
- Esiopetuksen päivittäinen toiminta-aika on 4 tuntia, pääsääntöisesti kello 8.30 -14.30 välillä. Esiopetus noudattaa koulujen toiminta- ja loma-aikoja, ja toiminta-ajat vahvistetaan vuosittain kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisessä jaostossa.

Esiopetusta antavan opettajan kelpoisuus

Esiopetusta antavien opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksissa annetussa asetuksessa (986/98 7,8,9 ja 21 §, täydennetty A 327/00).

Esiopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on suorittanut lastentarhanopettajan tutkinnon tai kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon (KK) varhaiskasvatuksen koulutusohjelmassa. Asetuksessa säädetään myös sosiaalikasvattajan tutkinnon, sosiaalialan ohjaajan tutkinnon ja sosionomin (AMK) suorittaneiden henkilöiden kelpoisuudesta toimia tietyillä edellytyksillä esiopetuksen opettajina.

Esiopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on kelpoinen antamaan luokanopetusta (muutos 3.11.20015/ 865).

Esiopetusta antavalla opettajalla tulee olla opetuskielessä erinomainen suullinen ja kirjallinen taito.

Vieraskielisen opetuksen opettaja

Jos opetuskieli on muu kuin toimipisteen opetuskieli tai jos toimipiste on vieraskielinen (PoL 10 § 3-4 mom.), opetusta voi antaa myös henkilö, joka hallitsee ao. kielen. Opetushallitus määrää tarvittaessa miten kielitaito osoitetaan. Riittäviksi opinnoiksi voidaan hyväksyä esim. ao. kieliryhmään kuuluvassa maassa suoritettut opettajanopinnot.

Muulla kuin koulun opetuskielellä opettavien opettajien on hallittava opetuksessa käytettävä kieli. Opetushallitus määrää tarvittaessa, kuinka kielitaito osoitetaan (perusopetuslaki 37 § 3 momentti). Opetushallituksen määräyksen ”Opettajalta edellytettävä kielen hallinta muulla kuin koulun opetuskielellä annettavassa esi- ja perusopetuksessa” (25/011/2005) mukaan opettajalla on riittävä kielitaito, jos hän on suorittanut valtakunnallisissa kielitutkinnoissa tason viisi mukaisen kokeen, suorittanut yliopistossa vähintään 80 opintopisteen laajuiset opetuskielen opinnot tai suorittanut kelpoisuuden tuottavat opintonsa ulkomailla. Kielitaitovaatimukset koskevat esi- tai perusopetusta, jota annetaan vähintään neljä tuntia viikossa.

Opetussuunnitelma

Esiopetuksessa tulee noudattaa opetushallituksen valtakunnallisia Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita (2014), Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelmaa (2016) sekä näiden pohjalta laadittua yksikkökohtaista esiopetuksen toimintasuunnitelmaa.

Esiopetuksen toimintasuunnitelman hyväksyy vuosittain varhaiskasvatuksen aluepäällikkö (alue 4). Palveluntuottaja lähettää toimintakautta koskevan toimintasuunnitelman 31.10.2019 mennessä yksikön sähköiseen palautuspostilaatikkoon yksityinen.varhaiskasvatus@hel.fi

Toimintasuunnitelma on julkinen asiakirja ja sen tulee olla asiakkaiden saatavilla.

Jokaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma (Leops).

Esiopetusryhmät

Esiopetusryhmät muodostetaan siten, että opetuksessa voidaan saavuttaa esiopetuksen opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Kunnan järjestäessä perusopetuslain mukaista esiopetusta päiväkodissa sovelletaan varhaiskasvatuksesta annettua asetusta lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön suhteesta.

- Helsingissä varhaiskasvatustalouden päätösten mukaan esiopetusta voidaan järjestää yksityisessä päiväkodissa, jossa on vähintään seitsemän esiopetusta saavaa lasta.
- Yksityisissä päiväkodeissa seitsemän lapsen ryhmäkokosuositus voi alittaa erityiseen pedagogiseen järjestelmään perustuvassa esiopetuksessa silloin, kun se turvaa siirtymisen samaa pedagogiikkaa toteuttavaan perusopetukseen. Näitä poikkeuksia ovat steiner- ja montessoripäiväkodit, vieraaseen kieleen painottuvat päiväkodit ja kristillisesti painottuneet päiväkodit. Edellä mainituissa tilanteissakin tulee tavoitella vähintään seitsemän lapsen ryhmäkokoa.

Esiopetuksen valvonta

Yksityistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta ohjaa ja valvoo Helsingin kasvatus- ja koulutus toimialan yksityisen varhaiskasvatuksen yksiköstä varhaiskasvatuksen aluepäällikkö ja palveluvastaava.

Esiopetusta antavaksi päiväkodiksi hakeminen

Kun yksityinen päiväkotitai julkisen tuottaja (esim. seurakunta) haluaa esiopetuksen tuottajaksi, sen tulee toimittaa hakemus:

- toimikauden 2020 – 2021 esiopetuksen osalta yksityisen varhaiskasvatuksen yksikköön 11.10.2019 mennessä yksikön sähköiseen palautuspostilaatikkoon yksityinen.varhaiskasvatus@hel.fi

Hakemukseen liitetään alustava esiopetuksen toimintasuunnitelma, joka pohjautuu Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelmaan.

Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö antaa kirjallisen lausunnon, josta ilmenee täyttyvätkö esiopetuksen järjestämisen edellytykset ko. toimipisteen osalta. Varhaiskasvatuksen aluepäällikön lausunnosta ilmenee myös perusteluineen, mikäli esiopetusta esitetään järjestettäväksi alle seitsemän lapsen esiopetusryhmälle. Lausunto lähetetään tuottajalle 25.10.2019 mennessä.

Hakeutuessaan esiopetusta antavaksi yksiköksi on yksityinen palveluntuottaja velvollinen järjestämään esiopetusta, mikäli lupa on myönnetty.

Esiopetuksen järjestämispaikeista päättäminen

Esiopetuksen järjestämispaikeet päätetään toimintakaudeksi kerrallaan. Helsingissä kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää päiväkodeissa annettavan esiopetuksen järjestämispaikeista, oppilaaksioton kriteereistä ja oppilaaksiottoalueista.

- Toimintakauden 2020 – 2021 esiopetuksen järjestämispaikeista päätetään ehdollisena 5.11.2019. Esiopetuspaikat ovat vanhempien nähtävillä esiopetukseen haettaessa tammikuussa.
- Varhaiskasvatusjohtaja vahvistaa esiopetuspaikat hakuajan jälkeen maaliskuussa 2020. Esiopetusta antavan yksityisen päiväkodin edellytykset esiopetuksen järjestämiseen tarkistetaan ennen esiopetuspaikkojen lopullista päättämistä.

Esiopetukseen hakeminen ja esiopetuspaikan osoittaminen

Esiopetukseen haku kuulutetaan kerran vuodessa ja se on Helsingissä samaan aikaan kuin kouluun ilmoittautuminen tammikuussa, esiopetukseen toimintakaudelle 2020 – 2021 haetaan 7. – 23.1.2020.

Yksityisen palveluntuottajan järjestämään esiopetukseen haetaan Helsingin kaupungin esiopetuksen hakulomakkeella. Hakemus palautetaan siihen yksityiseen päiväkotiin, josta esiopetuspaikkaa haetaan. Yksityisen päiväkodin johtaja toimittaa hakemukset välittömästi hakuajan päätyttyä yksityisen varhaiskasvatuksen yksikköön. Nipussa lähetettyjen hakemusten saatteeksi laitetaan mukaan lapsilista ja päiväkodin johtajan vahvistus hakijoiden hyväksymisestä esiopetukseen toimintakaudelle 2020 – 2021.

Palveluvastaava Katja Almusa
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
PL 51300
00099 Helsingin kaupunki

Kuoreen tunnus ”Esiopetushakemus”

Mikäli yksityiseen päiväkotiin ei tule esiopetushakijoita riittävästi, ei esiopetusta järjestetä tässä toimipisteessä. Hakijoille osoitetaan esiopetuspaikka lapsen asuinalueen mukaisesti oppilaaksiottoalueella sijaitsevasta muusta päiväkodista. Yksityisen päiväkodin johtaja on velvollinen ohjaamaan asiakaan hakemaan esiopetuspaikkaa toisesta esiopetusta järjestävästä yksityisestä tai kunnallisesta toimipisteestä, mikäli hakijoita ei ole riittävästi.

Esiopetuksen maksusitoumus

Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö tekee päätöksen maksusitoumuksesta ja toimittaa kopion yksityiselle esiopetuksen järjestäjälle ja lapsen huoltajalle. Toimipiste saa ohjeen tuottamansa esiopetuksen laskuttamisesta.

Liite 1. Hakemus esiopetusta antavaksi toimipisteeksi